Elke 8 dagen wordt in Nederland een vrouw gedood. Vaak door haar partner of ex. In veel gevallen gaat er een langere periode van dwingende controle aan vooraf. In ons land worden naar schatting 200.000 mensen jaarlijks slachtoffer van dwingende controle. Vaak beseffen mensen uit de directe omgeving van het slachtoffer, en ook slachtoffers zelf, niet dat hiervan sprake is. Toch kunnen we signalen herkennen. Wie de signalen herkent, kan ingrijpen en femicide mogelijk voorkomen. Daarom start het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) vandaag de campagne 'Waar ben je?'.

Waar ben je?

Wat start als een mooie liefde, kan veranderen in een onveilige relatie. Na een vaak snelle start met overmatige aandacht gaat de relatie stap voor stap over naar dwingende controle. De partner domineert, bedreigt en controleert het slachtoffer stelselmatig. Vaak zijn er signalen dat het niet goed gaat, zoals het negeren van gevoelens, chantage, manipulatie, het weghouden bij familie en vrienden of het dreigen met geweld. Maar ook kleine veranderingen bij het slachtoffer kunnen duiden op dwingende controle. Bijvoorbeeld afspraken op het laatste moment afzeggen, het plotseling stoppen met het dragen van make-up of altijd bereikbaar moeten zijn voor de (ex-)partner. Dwingende controle kan ook gepaard gaan met fysiek en seksueel geweld. Dit kan zo erg worden dat het eindigt in dodelijk geweld.

Herkennen signalen essentieel

Het herkennen van signalen is essentieel om een vuist te maken tegen femicide.

Staatssecretaris Rutte van Justitie en Veiligheid: "Nabestaanden zeggen vaak: 'Had ik het maar gezien. Had ik de signalen maar herkend'. Signalen die voorafgaan aan femicide worden vaak niet opgemerkt door vrienden, familie, collega's of andere mensen in de omgeving. Terwijl femicide één van de meest voorspelbare vormen van moord is. Daarom starten we een campagne die mensen helpt om de signalen en zogenoemde rode vlaggen te herkennen. We roepen iedereen op: maak jij je zorgen of herken je signalen? Check je gevoel. Vraag om hulp en advies, ook als je twijfelt."

"Als iemand de signalen had herkend, had mijn zus misschien nog geleefd"

Gea Godwaldt werd in 2020 gedood door haar man toen ze aangaf te willen scheiden. Haar zus Barbara vertelt waarom het herkennen van de signalen van dwingende controle zo belangrijk is: "Ik zag van dichtbij hoe zogenaamd liefdevolle aandacht stap voor stap veranderde in angst en controle. De relatie leek in het begin heel leuk en romantisch. En net als bij de meeste relaties met dwingende controle ging het snel, zodat ze vlot samenwoonden."

"Tegelijkertijd werden haar keuzes langzaam beperkt. Het gebeurde steeds vaker dat Gea een afspraak op het laatste moment afzegde. Of dat ze tijdens een ruzie in de auto niet kon ontsnappen. Ook deed haar man aan gaslighting: hij liet Gea denken dat haar gedachten en gevoelens niet klopten, zodat ze aan zichzelf ging twijfelen. Pas na haar dood besef ik hoe duidelijk de signalen waren. Dat wil ik iedereen meegeven. Herken je signalen van dwingende controle of geweld? Neem contact op met Veilig Thuis voor advies of hulp. In actie komen kan letterlijk het verschil zijn tussen leven en dood."

Wat de overheid nog meer doet

Slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling moeten altijd kunnen rekenen op bescherming en steun. Zij verdienen hulp op het juiste moment, zodat zij de kans krijgen een veilig leven op te bouwen. Naast deze publiekscampagne werkt de overheid ook aan het vergroten van kennis van professionals over dwingende controle en het verbeteren van de

strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld. Met onder andere de politie, het Openbaar Ministerie en Veilig Thuis werken we aan betere dossiervorming, zodat signalen en gedragspatronen die duiden op dwingende controle beter in het strafrechtdossier terechtkomen en gebruikt kunnen worden in een strafzaak. Ook bereidt het ministerie van Justitie en Veiligheid een wetsvoorstel voor om psychisch geweld, met een focus op dwingende controle, strafbaar te stellen.

Daarnaast investeert het kabinet in bredere versterking van de bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling: er komen extra gespecialiseerde officieren van justitie en politieagenten krijgen betere trainingen. We brengen veiligheid nadrukkelijker in beeld bij gezags- en omgangszaken, verbeteren de inzet van het tijdelijk huisverbod en onderzoeken samen met gemeenten hoe we het slachtofferdevice breder kunnen inzetten. Dit is een apparaatje dat de afstand tussen het slachtoffer en de verdachte/veroordeelde signaleert en is verbonden met de meldkamer van de reclassering. Met deze stappen zetten we de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling verder door: voor meer veiligheid, betere bescherming en sneller handelen.

Herken de signalen. Samen kunnen we slachtoffers helpen

Dwingende controle en femicide raken vrouwen en meisjes van alle leeftijden en achtergronden. Door de signalen te herkennen kan je helpen het geweld te stoppen.

Bel Veilig Thuis: 0800 2000. Dit kan ook anoniem. Of chat via www.veiligthuis.nl.

Is er direct gevaar? Bel dan altijd 112.

De campagne ‘Waar ben je?’

De publiekscampagne ‘Waar ben je?’ maakt mensen bewust van de signalen van dwingende controle en roept hen op contact op te nemen met Veilig Thuis voor hulp en advies. ‘Waar ben je?’ is onderdeel van de maatregelen van de Rijksoverheid die voortkomen uit het plan van aanpak ‘Stop femicide!’.

Voor deze campagne werkt het ministerie van JenV samen met alle partijen die betrokken zijn bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, waaronder de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie, reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, VNG, gemeente Amsterdam, GGD'en en Blijf Groep. Ook besteedt **Tinder** aandacht aan (on)veilige relaties tijdens de campagne.

---

https://nl.tinderpressroom.com/nieuws?item=122650